

ሰፊው ሕዝብ በዓይን ብሌን ውስጥ

ከተሰፋዬ ገመድ

መስተዋትና እኔ የተዋወቅነው የመዘቀኛ ማኅበር 10ኛ ዓመት በዓል ሲከበር በገነት ሆኖ በተደረገው የእራት-ዳንስ ምሽት ላይ ነበር። እኔ በመዘቀኛ መሣፊያ ባለሙያተኛነት ከተቀጠርኩ ብዙ ዘመን የሆነኝና እንጋፋ የኪነት ሰዎች ከሚባሉት አንዱ ነኝ ብዬ ራሴን ስለምቆጥር በዚያን ምሽት ልዩ ስሜት አድርብኝ ነበር። ትንሽ እንደ ኩራት ቢጤ-ማኅበራችንን በትግላችን እዚህ ደረጃ ያደረሰነው እኛ ነን የሚል። ከዚህ በላይ በሞያዬ-መቼስ እንደነሳችሁ ቁንጮ ደርሻለሁ ባልልም በመጠኑ ባገራችን ደረጃ አሉ ከሚባሉት ትራምፔቲስቶች አንዱ ነው ስለምባል-ትንሽ ወጠርጠር አርጉኝ ነበር።

መስተዋት ግን አዲስ የተቀጠረች ተወዛዥ ነች። ምንም የቀጥታ ትውውቅ ባይኖረንም፣ ከኛ ድርጅትን ጉስጥ የተቀጠረች ባትሆን መቼስ በየመደብሩ ራቴን ሳታየኝ አትቀርም። ከሌሎች ጋር ቆግ ስታወራ፣ ሄጀ ለመተዋወር፣ ጓዳም ከእራት በኋላ ዳንስ ሲጀመር አብራኝ እንድትደንስ ጥርጊያ መንገድ ለማበጀት ወደነሱ አመራሁ።

መስተዋት የለበሰችው ረጅም ሐምራዊ የሐር ጨርቅ የሚመስል የሚያብረቀርቅ ሚዲያ ቀረጽ ነበር። ሐርነቴን እንኳን ተጠራጥራለሁ። ከየት አባቷ ታመጣለች። አዲስ ተቀጣሪ ተወዛዥ። ያው ተዋንያኛችንን በመድረክ ላይ የሚለብሱት ብልጭልጭ አርቲስቶች መሆን አለበት። የሰካችው ታኮ ሚማ ግን-ዋው! ከቀሚሱ ጋር የሚሄድ ፕላፍልፍ ቆዳ ሆኖ ከፓሪስ ወይም ከሮማ ሱቅ ዛሬ የመጣ ነው የሚመስል። ለሎሚ ተረካቢና ቀይ ቀለም ለተቀቡት የግር ጥፍሮቿ ጥሩ የእግዚቢት መስተዋት ነው። ከኩራው ዳሌዋ የሚወርዱት ትክለ መልካም እግሮቿ በእርግጥም የፋፋ ትውልድ አርቲስት ናት የሚያሰኙ ናቸው። እግዚር የሰጣትን ፀጉር ተተኩሳ በዚያ ላይ ተጨማሪ ሌላ ፀጉር ጨምራ መሆን አለበት። ወርዶ ትከሻዋ ላይ እንደ አድአ ጤፍ ተንገሮንል። ከሁሉ የሚበልጥ ውበቷ ግን ዐይኖቿ ነበሩ። በዚያ ጠይም ዓሳ መሳይ መልክ ላይ ዙሪያቸው በኩል ታጥሮ እንደ ብር ጉልላት ይንከባለሉ። ሽሚዜን ወደፊት እየገፋ የሚያስቸግረኝን ሆድ ፊትዬን ለመሸፈን ሆን ብዬ ሰፋ አድርጌ ያሰፋሁትን የኮቴን አዝራር ቆልፌ ወደ መስተዋትና ጓደኛዬ ዘንድ ጠጋ አልኩ። ዘጋችኝ። አብረዋት የቆሙትን ጓደኞቿን ሰጪብጥ ጥላ

ቸው ወደ ሌላ ሥፍራ ሄደች። ብሽቅ አልኩ። ጓደኛዬን 'ወንበር ያዙ ጓላ አታገኙም' ብዬ እኔም በግብረት አንድ ዊስኪ እንገዛለን ብለን ከተቃጠርኳቸውና ጠረጴዛ ይዘው ከሚጠብቁኝ ጓደኞቼ ጋር ተቀላቀልኩ።

የዚያን ምሽት ፈሽታ መቼም የማልረሳው ነገር ነው። በአዲስ አበባ ያሉ ዝነኛ ድምፃውያን ሁሉ በየተራ ሲሟወቱ፣ የልዩ ልዩ ብሔረሰቦች ዳንኪራዎች ሲረገፉ፣ ሌሊቱ የነጋብን ባቋራጭ ነው። በእንደኛው ብሔረሰብ ጨዋታ-በቢለን ነው መሰለኝ-አንደኛዋ አርቲስት ዛሬ እንደተቀሰቀሰባት ሁሉ ራስዋን ስታ ወለሉ ላይ እስከትወድቅ ድረስ ነበር የጨፈረች። በሰው ተደግፋ ነው የወጣች። መቼም ስሜታዊነት የአርቲስቶች ባህርይ ነውና ባንድ በኩል ደግሞ ሁለት ተዋንያት የብርጭቆና የጠርሙስ ውርወራ ገጥመው የሆኑ ሁሉ ዘበኞች ደርሰው ነው የገላገሏቸው። በአጠቃላይ ሲታይ ፕሮግራሙ በመልካም ሁኔታ ነው የተከናወነው። የጨዋታው፣ የልዩ ልዩ ዓይነት ዳንስ፣ የሲቶች ምርጫ፣ የይቅርታው ዳንስ፣ የምሽቱን ኮከብ ወይዘሪት ምርጫ ዳንስ ሁሉም በሥነ ሥርዓት ነበር የሚካሄድ። እኔም በተቻለኝ መጠን መስተዋት የምሽቱ ኮከብ ወይዘሪት ሆኖ እንድትመረጥ ባለኝ እቅም ቲኬት እየገዛሁ ለመስጠትና ለማስደንስ ሞክሬ ነበር። የአምስት ብር ትኬት ገዝቼ ስጥቼ አት ወገሷን እንደያዝኩ ወዲያው የእሥር ብር ትኬት የገዛ ሌላ ሰው ቀማኝ። ይህን ውድድር የተጋበዙ ብሔራዊ ከበርቲዎች ወዲያው በቁጥጥራቸው ሥር አድርገውት የነሱ መፋለሚያ ሆነ። የመስተዋት ደጋፊዎች ወደ አርቲስቱ ወገን ያመዘኑ ስለነበረ በውድድሩ ሦስተኛ ነው የወጣች።

ዳግመኛ ከመስተዋት ጋር የተገናኘ ነው-የተጋጨነው ልበል እንጂ-በዚያው ዓመት አብዮት አደባባይ ነው። መጋቢት 28 የድል በዓል በሚከበርበት ዕለት ነበር። የክብር ሰገነቱ ያን ጊዜ አልተሠራም ነበር። እኛ ትርጓሜ የምናሳየው የኪነት ባለሙያዎች ባሻገር ሚዳው ላይ ነበር የሰፈርን። ያን ዓመት የተዘጋጀው ትርጓሜ ልዩ ነበር። የፋሺስትን ወረራ ጀግናው የኢትዮጵያ ሕዝብ እንዴት እንደተጋፈጠ፣ ንጉሡም እንዴት ጥለውት እንደፈረጠው፣ የውስጥ አርበኞች በልዩ ልዩ ታክቲክ ጠላትን እንዴት ያጠቁ እንደነበርና በመጨረሻም ሰፊው ሕዝብ በመራራ ትግሉ

እንዴት ለድል እንደበቃና የድሉ ዕለት መጋቢት 28 እንጂ ንጉሡ ከጀግናው ወራጃት እንድ ወር በኋላ አዲስ አበባ የገቡበትን ዕለት ለመዘከር የተወሰነው እንዳልነበረ የሚያስረዳ ነበር። ንጉሡ የፈረጠው በት ባቡር ተሠርቶ ጀግና የኢትዮጵያ የመር አበጋዦች በፈረስ እየተከታተሉ ለማቆም ሲሞክሩ እንዳመለጡቸው፣ ባንድ በኩል የግር ጉጆ መንደሮች ተሠርተው ግፈኛው ፋሺስት እንዴት በእሳት እንደለበሰባቸው ይታይ ነበር። የትርጓሜ አዘጋጅ አንዱ ላይ አንዱ ታች እየተዘዋወረ ልዩ ልዩ ክፍሎችን እያስጀመረና እያስቆመ ሲያሠራ አንድ መዝሙር መጫወቻችን ወቅት በደረሰ ጊዜ እኛ ዘንድ መጥቶ እንዳስጀመረ እልፍ ብላ ሣራ ላይ የተቀመጠችውን መስተዋትን ያገኛትና «ምንድነው እምትሠራው?» ብሎ ይጮሀባታል። ረጅም ሽጉርጉር ቀሚሰና ታኮ ሚማ አድርጋ ፀጉሯንም በቀሚሰዋ ዓይነት ሻሽ አስራው ነበር። መዘቀኛውን ተጨውተን ስናበቃ ወደኛ ዘወር ብሎ።

«እይዋት እስቲ ተመልከቷት! አሁን ይቼ! የዛሬ አርባ ዓመት የነበሩትን እናቶቻችንን ትመስላለች? ደግሜ ደጋግሜ አስታውቁአለሁ። ነጭ የቤት ሥር ቀሚስ አፍሮ ፀጉር አበጣጠር፣ ልጥፍ ሚማ ብዬ ጉሮሮዬ እስኪደርቅ ለፈለፍኩ። ይቼ ግን ትላንት ማታ ስትዘልበት ያደረችውን ቀሚሰና ሚማ ሳትቀይር ትመጣለች!»

በዚህን ጊዜ አንድ የውስጥ አርበኛ ቀፎ ተሸከሞ በውስጡ ለአርበኞች ጥይት አድርጎበት ሲያልፍ የፋሺስት ካራቢኔ ሪዎች ያቆሙታል። እጅ ይነሳና ቆም ብሎ ቀፎውን ከፊት ሲያደርግ ንቦች ይወጡና ፋሺስቶችን ሲነድፋቸው 'ማማሚያ!' እያሉ ሲሸሹና አርበኛው ራሱም ሲነደፍና ተሸለኩልኩ ሲያመልጥ በመጨረሻም ለአርበኞች ጥይቱን ሲያቀብል ትልቅ ጭብጨባና ሆታ ከተሰበሰበው ሕዝብ ያስተጋባል!

«ተመልከች!» አላት ወደ ተሰበሰበው ሕዝብ አዘጋጁ እያመለከተ። «ይኸንን ሕዝብ ነው ለማታለል እምትሞከረው? እሱን ማታለል አይቻልም! ከሰፊው ሕዝብ መነፅር ምንም ሊሸሸግ አይችልም! ይፋ ረድሻል!» ብሎ መልሷን ሳይጠብቅ ወደ ሌላ ሥፍራ ትቷት ሄደ።

ጥሩምባዬን አንጠልጥዬ ወደ መስተዋት ተጠጋሁና «ጥሩ አላደረግሽም» አልኳት። «እኛም ሳንባችን እስኪተረተር የምንነፋው እናንተ ልታላግጡ አይደለም። ዞር ብላ ስታየኝ ዐይኗ እንባ ቋጥሮ ነበር።

ጭብጨባውን ወደሚያስተጋባው ሰፊ ሕዝብ ስትመለከት በጉንጭዋ ላይ ዱብ ዱብ እያሉ የእንባ ዘለላዎች ይረገፉ ጀመር።

«ታዲያ እንተን ምን እንባህ? የማንህ ሱኪ?» ስትል አጠገቧ የነበረች ሌላ ተዋናይት ጥብቅና ቆመችላት።

«ግዴላም» አለች መስተዋት እየተን ሰቀሰቀች። «የሰጠቃኝ የሙዚቃ ክፍል ነው። ማዘዝና መውቀስ እሱ ብቻ ሲገባው ማንም አፋን ይከፍትብኛል።»

«ተነሽ! ተነሽ! ተራችን ደረሰ» ብላ ታደኛዋ አስነሳችት። መስተዋት እንባዋን እየጠራረገች ወደ መድረኩ ለመግባት ተነሳች።

«ባይሆን ጫማሽን አውልቂው! ታዋርጅናለሽ» አልኳት።

«ድርስ እድርጌው እንደምገባ ማነው የነገረህ?» ብላች፣ ከዐርሳዋ ውስጥ አጣጥፋ ይዛ የነበረችውን ልጥፍ ጫማ አድርጋ፣ ከአንድ ደቂቃ በፊት ምንም እንዳልተፈጠረ ሁሉ እየተወሳወዘች ወደ መድረኩ ገባች።

የፋሺስት ጦር ሹማምንትን በመጠጥና በልዩ ልዩ ተግባራት እያዘናጋች ከአርበኞች ጋር ባላት ግንኙነት የምታስከብብ ሴትኛ አዳሪ ጥራለች! ይህ ክፍል ትርጓሜ ባንዳንዶቹ ዘንድ ስለይዘቱ ቅሬታ ያስከተለ ቢሆንም የተዋገደች አጫዋውት በጣም አስቂኝ ስለነበር ለአብዛኛው ተመልካች ከፍተኛ የደስታ ስሜት ነበር ያተረፈለት።

በመጨረሻ የኢትዮጵያ ሕዝብ መዝሙር ሊዘመር የከብር ዘብና የምድር ጦር ሰልፈኛ ሙዚቀኞች ሲዘጋጁ ከየት መጣች ሳትባል እንዲት የኢትዮጵያ አየር ኃይል ጀት በዝቅተኛ በረራ ሰማይ ምድሩን እደባልቃ መጥታ ቀደም ሲል ከሂሊኮፕተሮች ሲበተኑ እንደነበሩት ወረቀቶች እጥፍጥፍ እየለች ሽቅብ አፈተለከች። አለ ሁበት ከው ብዬ ነው የደረሰሁት። ሌቶች ሉሉ እያሉ መሬት ላይ ተደፉ። ከወንዶች አርቲስቶችም መካከል መግቢያ ቀዳዳ ያጡ እንደነበር ተመልክቼአለሁ። መስተዋት ግን ቅምም አላላትም። እንዲያውም እንደ መፍከር ነበር የቃጣት። ምን ዓይነት

ፍጡር ነች? ብዬ እየተገረምሁ የሙዚቃ መግሪያዬን በሻንጣው ከትቼ ወደ ሰር ቢስ መኪናው ሳመራ የትርጓሜ አዘጋጅ ወደኔ ቀረበ። የኢትዮጵያን ሕዝብ መዝሙርና ኢንተርናሲዮናል ሲዘመር ቀጥብለን ከቆምን በኋላ ሕዝቡ መበታተን ሲጀምር አዘጋጁ እንዲህ ሲል ነቀፈኝ።

«በትርጓሜ ላይ ሂስ የመስጠት መብት የአዘጋጁ ብቻ ነው። አንዱ አርቲስት እየተነሳ ሌላውን የሚነቅፍ ከሆነ ውጤቱ አናርኪ ነው። ለመስተዋት ነቀፈቃ የኔው ብቻ በበቃ። ለዚያውም በውጥረት ላይ ስለነበርኩ እንጂ ይህን ያህል መናገርም አልነበረብኝም። አንተን ማን ተጨማሪ አደረገህ?»

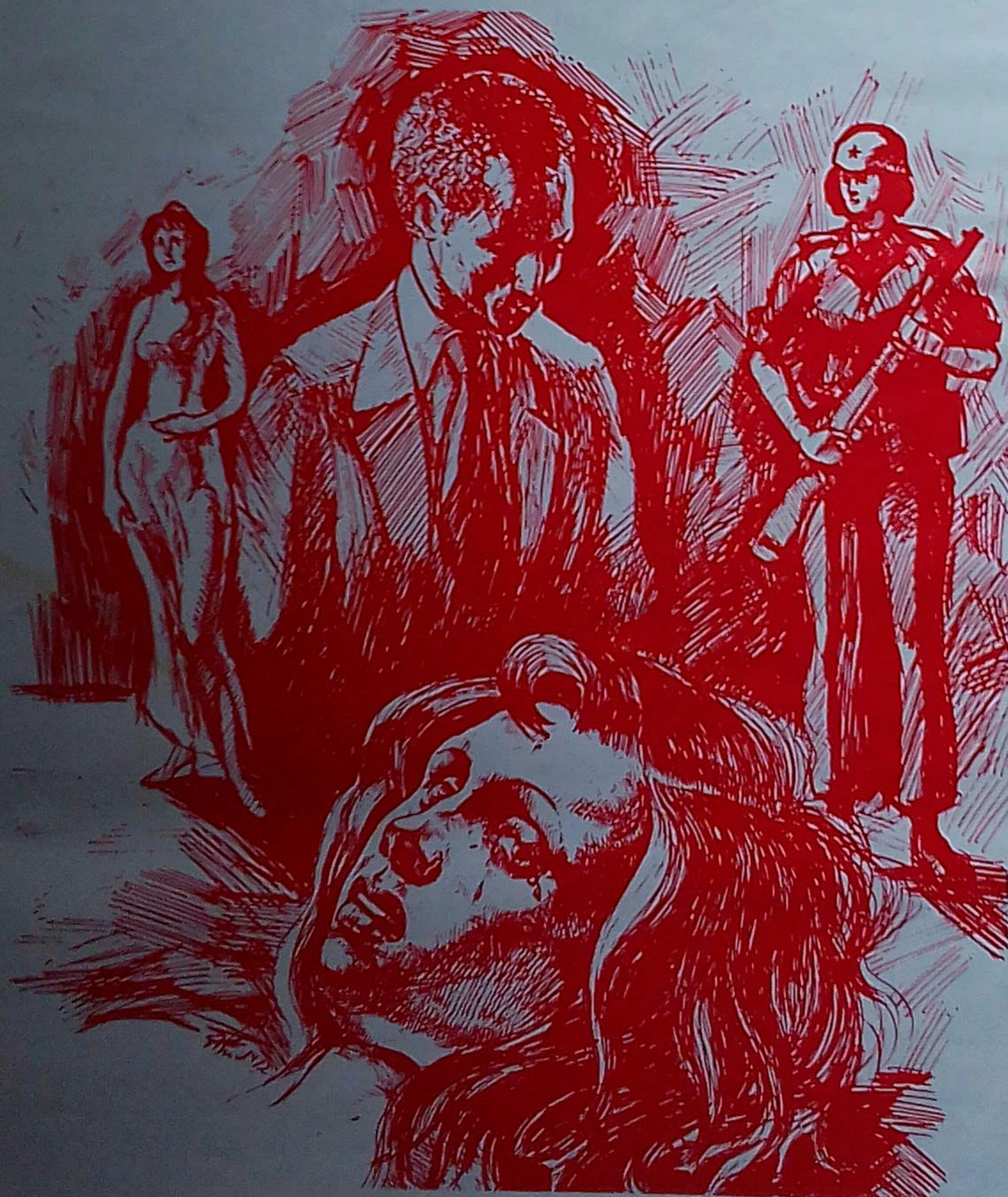
መልስ ልሰጠው አልቻልኩም። ያለ ሥራዬ ጥልቅ ማለቱ ለኔም አልገባኝም ነበር። ከዚህም በቀር የትርጓሜ አዘጋጅ በዚያ አጣዳፊ ሥራው መካከል የኔን ሁኔታ ተከታትሎ የደረሰበት መሆኑ አስደነቀኝ።

«ደምም አትርሳ!» ሲል አከለበት። «እስከ ወታደር ነች። እንደሌላው መስላህ ሃንኪ—ፓንኪ ብትጀምር ሳታውቀው ነው መሬቱን ልሰህ የምትቀረው። ቻው!» ሂድ ብሎ ተመለሰና «በነገራችን ላይ ዜማውን ግን ጥሩ አድርገህ ነው የተጫወትከው» አውሮ ጣቱን ወደ ላይ በመቀሰር በሥራ ሮቴ እንደተደሰተ ገለጸልኝ። «ካገኛ» መስተዋትን ይቅርታ ብትጠይቅ ሳይከፋም! መልካም በዓል!» ብሎ ጥሮኝ ሄደ።

መስተዋት ወዲያው ሌጌው ለመላው አፍሪካና ጥቁር ሕዝቦች ዓለም አቀፍ የኪነት በዓል ላይ ለመሳተፍ ሄደች። ከዚያ በተመለሰች ከሦስት ወር በኋላ ነው የኪነት ዜማዎችን ለመምረጥ በባህል ሚኒስቴር አዳራሽ ተሰብስበን የተመለከትኳት። የመደበኛውን ሠራዊት ቅጠልያ ልብስና ኬፒ አድርጋለች። ከዚህ በፊት ያላየሁባት ኮስታራንት በገጸ ላይ ይነበባል። ከጠረጴዛው ጀርባ ሆኖ ከሚናገረው ካድሬ ጉን እጆቿን ወደ ኋላ አድርጋ በ«ተዝናና» አቋም ንግግሩን ታዳምጣለች።

«እንግዲህ ንዶች» አለ ካድሬው «በበኩሌ ያለኝን ጨርሻለሁ። ወደ ምርጫው ጥቆማ ከመሸጋገራችን በፊት ንድ መስተዋት የምትጨምረው ካለ መድረኩን አለቃለሁ»። ጭብጨባው ነጐደና ዓይኖችን ሁሉ በስዋ ላይ ተተከለ። በተጠንቀቅ ቆማ ለጉባዔው ወታደራዊ ሰላምታ ሰጠች። አርቲስቱ አጸፋውን በፈገግታና በጭብጨባ መለሰላት። መስተዋት የፊቷን ኮስታራንት ሳታጥፍ «እኔ የምጨምረው ነገር የለም። ነገር ግን አንዳንድ መፈክሮችን አብረን እንድንል ብቻ እጠይቃለሁ» አለች።

«አብዮታዊት ኢትዮጵያ ወይም ሞት» በሚለው ወቅታዊ መፈክር ጀመረች። ከዚያም አከታትላ «ኪነት ቀልባሾች እንደሚያወሩት የወረተኛ አቀንቃኝ ሳትሆን ለሰፊው ጭቁን ሕዝብ የቆመች አሁንም ወደፊትም የምትቆም ናት! የኪነት ሰዎች

የመስታወት ትዝታ በሕሊና

ለአብዮታዊት እናት ሀገራቸው ከብር ፣ ለድንበሯ መታረርና ለእንደነቷ ይቆጣሉ። «የጀግናች አባቶቻችን ወጪ በኛም በዚ ነት ሰዎች ውስጥ አለ! አሁንም አብዮታዊት እናት ሀገር ወይም ሞት! እናሸገፋለን!» በማለት የተባኝውን ወጪ ተሰቀሰች።

ከዚህ በኋላ ለመመኝ ፣ ቆረጠኝ ፣ አጥፊኝ ነኝ ፣ የሚባል ምክንያት ሁሉ ጠፍቶ «እኔ ልዝመት እኔ ልዝመት» እሽ ቅምድድም ሆነ። እኔ እንኳን ራሴን በራሴ አልጠቆምኩም ፣ ግን ከተባኝው መሀል አንዱ ስሜን ሲጠራ የተሰማኝ ድንጋጤ በፊት ላይ እንዳይነበብ እንደ ምንም ውጪ እንጣጥ ብዬ በመነሳት «ጭግጁ ነኝ!» የሚሉት ቃላት ካፈ ተባብረዋል። በጉባኝው የጭብጨባ እሩምታ ላይ ልቤ እንደ ጸዘ ከበር ሲደበደብ ይሰማኝ ነበር።

የኪነት ዘማቾች የውትድርና ትምህርት በታጠቁ ጦር ሠፈር ስንቀሰም ለ15 ቀናት ያህል ቆየን ። መስተዋት እኔ ከም ዘምተው ቡድን ጋር እንደነበረች ያወቅ ሁት አውሮፕላን ማረፊያ ከንጋቱ በ12 ሰዓት ተገኝተን ለመሳፈር በተሰለፍንበት ወቅት ነበር። ከፊት ለፊት ሆና የምትመራን እስከ ነበረች ። ሚሊሺያውን እየያዘ ወደየጦር ግንባሩ የሚበርረው አውሮፕላን በየእኩል ሰዓቱ ይነሳል ። መሬት ለቅቆ አየር ላይ ተንሳፍሮ እስኪጠፋ ድረስ ሁላችንም በዓይናችን እየተከተልነው በልባችን ውስጥ የሚፈጠረውን ልዩ ልዩ ስሜት እናመነክርን። ድልን ተጉናጽፎ በክብር ላይ ከብር አክሎ ይመለስ ይሆን? ወይስ እንደወጣ ይቀር ይሆን? ቤተሰቡስ! ልጆቹስ! ምን ይሰማቸው ይሆን? የኛስ የኪነት ዘማቾች ጽዋ ከነሱ የተለየ ይሆን?

እኛ የተንዘንበት አውሮፕላን 30 ሰው ያህል የሚይዝ ዳኮታ ነበር ። ስምጥ በሚለው ሽራ መቀመጫ ላይ ተቀምጧል የደህንነት መጠባበቂያ ሰቂን መግጠም አቅቶኝ ስርበተበት ፣ መስተዋት ፣ «ቆይ እንደዚህ ነው» ብላ ገጠመችልኝና ከጉኔ ተቀመጠች ። ወዲያው አምና አብዮት አደባባይ የሰነዘርኩባት ቃል ትዝ አለኝና ይቅርታ ልጠይቃት አልጠይቃት እያልኩ ስጩኝ ሌላውን ሃሳቤን ሁሉ አስረሰቶኝ ዝም ብዬ ተቀመጥኩ።

«ምንው ጭርር አልከ? ሥጋት ገባህ እንዴ?» አለችኝ።

«የለም ።» የምናገራት ጠፋኝ።

«አይዘህ ፣ እኛ ጦር ግንባር አንዘም ትም ። በየሰፈሩ እየዘርን ነው የምነቀስ ቅስ ። ፊት ለፊት አንጋፈጥም።»

«ብንጋፈጥስ!—ማን ይፈራል ሞት!»

«ሰንት ልጆች አሉህ?»

«የለኝም»

«እኔ አንድ አለችኝ» ቀና ብዬ ገደን ሳይ ሊነበብ የሚችል ስሜት እንዳለ ተመለከትኳት ። የእናትነት ፍቅርና የፍፍቅ ስሜት እንደቀጭን ጉም በፊቷ ላይ ሲያልፍ ታየኝ።

«ያገባሽ አልመሰለኝም ነበር» አልኳት።

ከመቅጽበት ፊቷ ወደ ፈገግታ ተለውጦ «አገብቼ አይደለም» አለችኝ።

በዚህን ጊዜ እንደኛው የአውሮፕላን ሞተር መሽከርከር ጀመረ ። ተከታትሎ ሁለተኛው ሞተር ሲነሳ ጩኸቱ ድምፃችንን የጠው ። እኛም ለጊዜው ጭውውታችንን አቋረጥን ። በአውሮፕላኑ ውስጥ ፀጥታ ሰፈነ ። ከጥቂት ጊዜ በኋላ የብረቱ አምራ ተንቀሳቅሶ ለመብረር ሲያቆብቁብ በማይከርፎት ውስጥ የካፒቲን ድምፅ እንዲህ ሲል ተሰማ ። «በበረራ ቁጥር... ወደ ስሜን ጦር ግንባር የምትዘምቱ የኪነት ዘማቾች እንኳን ደህና መጣችሁ»። ከዚያም የምንበርበትን ከፍታ ፣ ጉዞው የሚወስድ ብንን ሰዓት ፣ የአየሩን ጠባይ ፣ ነግሮን እንዳበቃ አውሮፕላኑ ሲነሳ ቁርሳችንን አስተናጋጅቼ አቀረቡልን።

ከቁርስ በኋላ በአጠቃላይ መዝናናት ቀጠለ ። መስተዋትም ልጇ አምስት ዓመት እንደሞላትና እንዴት በልጅነት ምክንያት እንዳን ወድዳ ከትምህርቷ እንደተፈናቀለች ፣ ከልጇ ጋርም ለቤተሰቦቿ ሸክም እንዳትሆን መጀመሪያ አንድ ቡና ቤት አሻሻጭነት እንደተቀጠረች ፣ የዚያም ኑሮ ስላንገፈገፋት ብዙ ጊዜ ትመኘው በነበረው በተዋናይነት ሙያ በቲአትር ቤቶች ለመቀጠር ሞከራ ስላልተሳካላት በመጨረሻ ውትድርና ተቀጥራ ባላት ዝንባሌ መሠረት ወደኪነት ቡድን ውስጥ እንደተዛወረች አወጋችኝ።

አሥመራ ከገባን በኋላ ወደ ቃኘው ጦር ሠፈር ተወሰድን ። ቃኘው መነሻና መድረሻ ጣቢያችን ሆኖ በየጦር ግንባሩና በየጦር ሠፈሩ እየተዘዋወርን የቅስቀሳ ተልእኮአችንን እናከናውን ነበር። መስተዋት ከቅስቀሳው ሥራ ይበልጥ ፍቅርና ጉጉት የነበራት ለውጊያው ነበር። «ወደፊት በሉለት ፣ ይለይለት!» በአፍ ማለቱ ብቻ አያረካኝም ። በድርጊት እኔው ራሴ ወደፊት ስገፋና ጠላትን ስደመስስ ስማርክ ነው የሚታየኝ! ይህ ነው ፍላጎቴ» ትለኝ ነበር።

«ራስም መማረክ ፣ መቁሰል ፣ መሞትም አለ እኮ» ሰላት ።

«መቁሰል ፣ መሞት ግድ የለኝም ፣ መማረክ ግን በጭራሽ አላደርጋትም ። የመጨረሻ ጥይቱን ጠጥቼለት ወይም ጉሮሮ ለጉሮሮ ተናንቁ እሞታለሁ እንጂ በምንም አኳኋን እጄን አልሰጥም» በማለት ትመልሰልኝ ነበር።

በአዲ አግሪ መንገድ ላይ አንድ ስትራቴጂክ የሆነች ኮረብታ በወንበዴዎች ተይዞ ነበር ። ኮረብታዋን ለማስለቀቅ የተመደበው ግብረ ኃይል ከመዝመቱ በፊት ኪነታዊ ቅስቀሳ ልናደርግ ሄድን ። ትጥቅና ስንቁን ለጦሩ የማይሉ ተግባር በጣም ረጅም ጊዜ ሲለወስድ ፕሮግራማችንን ዘግይተን ጀመርን ። በጨረሰንበትም ወቅት የገና ጀምበር ሆኖ ነው መሰል ምሽቱ

በፍጥነት ስለተዳረሰ ወደ ቃኘው በመመለስ ለስ ፈንታ እዚያው እንድናድር ተወሰነ ። ከዚያም በምሽቱ ዘብ የሚቆሙት ሲደለ ደሉ መስተዋት በፈቃድዋ ራስዋን እንድትደለድል ጠቆመች። በዚያ ግብረ ኃይል ውስጥ አንዲት በቀለች የምትባል ሚሊሺያ ወታደር ነበረች ። በጣም ሳቂታና ተጨዋች ደር ነበረች ። ጋር እንደተገናኙ ሽርክና ገጥመው አይለያዩም ነበር ። በዚያን ምሽትም አብረው ዘብ አድረው ነበር።

ከንጋቱ 11 ሰዓት ገደማ ተኩስ ተጀመረ ። ኋላ እንደተረዳነው ግብረ ኃይሉ ለማስለቀቅ እንደመጣ የተረዱት ወንበዴዎች ቀድመው የማጥቃት እርምጃ መውሰዳቸው ነበር ። ንጋቱ እየተቃረበ ሲሄድ ጦርነቱም ይበልጥ እየተፋፋመ ድልድሉን በኩሼ እንድንጠባበቅ አደረገ ። የተኩስ መከፈት ትዕዛዝ ሳይሰጠን ማንኛችንም ቃታ እንዳንሰብ በጥብቅ ማሳሳቢያ ተሰጠን ። ተኩሱ እየተቃረበ እየተቃረበ እኛ ካለንበት አንድ መቶ ሜትር ርቀት ድረስ ይካሄድ ጀመር ። የፈራሁት ደረሰ ። ይገርማል! ከሁሉ ነገር ዓይኔ ላይ የመጣችው ጥሩምባዬ ነበረች ። ለብዙ ዘመናት ከእጄና ከከንፈራ ሳትለይ የኖረችው የነሐስ መሣሪያዬ ሳጥንዋ ውስጥ እንዳስቀመጥኳት ታየችኝ ። እዚያው ባለቤት አልባሆናል ትቀር? ወይንም ጥንቃቄ የጉደለው እጅ ውስጥ ገብታል ትሰባበር—?

የዐሐይዋ ብርሃን እየጉላ ፣ ሙቀቱም እየጨመረ ሄደ ። እዚያው አተጋደምኩ በት ሥፍራ ላቤ ይንቆረቆር ጀመር ። ከላጄን የያዘው እጄም እየራሰ ሲያስቸግረኝ በመዳፈ አፈሩን አስሬ እየሞዝቅሁ ለማድረቅ እሞክር ነበር።

ወደ ሦስት ሰዓት ገደማ ሲሆን የኛ ጦር እየየለ ወንበዴዎቹን ይገፋ ጀመር ። ተኩሱም ከኛ እየራቀ ሄደ ። ነገር ግን ትዕዛዝ ስላልተላለፈ እዚያው አደፈጥን በት ቆየን ። ባንድ በኩል ካደጋ መራቃችን ደስ ሲለኝ ፣ በሌላ በኩል ደግሞ በውጊያው አለመሳተፋችን ቅር አሰኝኝ ። አራት ሰዓት ሲሆን አዛዦችን መጥቶ እንድንዝናና ነገረን ። የፈለገውም ወደ ድንኳኑ እየገባ ቁርስ ሊያደርግ እንደሚችል ተገለጸልን ። ያን ጊዜ ግን ማንም ቁርስ ያሰኘው አልነበረም ። የተዋጊው ጦር ደጀን ሆነን እየተከታተልን እንድንዋጋ የጠየቁም ነበሩ።

«እናንተን እኮ እንደ ዓይን ብሌናችን የምንጠብቃችሁ ሞያተኞቻችን ናችሁ ። ካልተገደድን በቀር ከማናቸውም ዓይነት አደጋ እንድትሰወሩ ማድረግ ይገባናል ። ግዴላችሁም ፣ አብዮታዊው ጦር ወደፊት እየገፋ ነው ። ይች ጀምበር ሳትጠልቅ ተራራውን በቁጥጥራችን ሥር እናደርገዋለን።»

እንደተናገረውም ያዘለት ። ከስድስት ሰዓት ጦርነት በኋላ የኢትዮጵያ ሰንደቅ ዓላማና ቀይ ባንዲራ ከኮረብታው ጫፍ ላይ ሲውለበለቡ ታዩ ። እኛም ሆ ብለን

ተከታትለን ሄድን ። «ጉሮ ወሽባዬ» እያለን ከድል አድራጊው ግብረ ኃይል ጦር ጋር ተቀላቀለን ። ደስታና ፈንጠዝያ ለእኩል ሰዓት ያህል ከድራ በኋላ እዛገዩ ፈሽካ በመገፋት ፀጥ አደረገን ።

«ጓዶች! በዛሬው ዕለት ለብዙ ጊዜ የጠላት ስትራቴጂካዊ ማጥቂያና መከላከያ ሆና የቆየችውን ተራራ ከብዙ መስዋዕትነት በኋላ በእርሻችን ውስጥ ማስገባታችን እጅግ የሚያከራክርና የሚያስደስተን ነው ። ድል አድራጊው ግብረ ኃይል ሠራዊታችን ከብር ይገባዋል ።»

«በወረሰው የአባቶቼ ወጪ ላይ ሶሻሊስት እርባሳነት ላከለበት አብዮታዊ ሠራዊት ከብር ይገባዋል!»

«ጓዶች!» ላንዳፍታ በሃሳብ ተውጦ ንግግርን አቆመና የተሰበሰበውን ወታደር ሁሉ በዓይኖቼ ቃኝ ። «ይህ ድል የመጀመሪያችን እንጂ የመጨረሻችን አይደለም ። ገና ብዙ ትግሎች ወደፊት ይጠብቁናል ። ፈተናውም ከዛሬው የበለጠ እንጂ ያላነሰ ሊሆን ይችላል ። በዛሬው ውጊያ ከመቶ የበለጠ ወንበዴዎች ሲደመሱት ፣ ከኛም ወገን ቁጥራቸው በርካት ያሉ ጓዶች ለውድ ሀገራቸው ሕይወታቸውን በመስዋዕት ለዚህ ድላችን ያዘጋጁት ሆነዋል ። ለእንደ ደቂቃ የሕሊና ጸሎት በማድረግ እናስታውሳቸው» ብሎ ቆይቶ ሲያወልቅ ሠራዊቱም ፀጥ አለ።

«ጓዶች! እንደዚህም የመቁሰል አያጋ የደረሰባቸው ጓዶች ለሕዝምና ወደ ሠፈር ተጉዘዋል ። ቁስለኛውንም ሆነ ራሳውን በግንሳት ጦሩ ላሳየው ቅልጥፍና ሥልታዊ ውጊያ ከፍተኛ ምስጋና ይገባዋል ።» ጭብጨባ

«ነገር ግን ከቁስለኛውም ሆነ ከአስከሬኑ መካከል ያልተገኙ ሁለት ጓዶች አሉ ። እነርሱም ሚሊሺያ በቀለችና የኪነቱ ዘማች አባል የሆነችው ወታደር መስተዋት ናቸው ።»

የመስተዋት ስም ሲጠራ ሰላማ ከአንጀቱ ውስጥ አንድ ነገር ዱብ ሲል ተሰማኝ ።

«ጓዶች!» አዛዥ ንግግርን ቀጠለ ። «በዘብ አዳሪነት ተመድበው ስለነበር ጠላት የቅድሚያውን ማጥቃት እርምጃ ሲወስድ የመጀመሪያውን ወላፊን የተጋፈጡ ነበሩ ። በወጪና በቆራጥነት አጸፋውን በመመለሳቸው እርምጃውን ሊገቡት ችለዋል ። ደጀት ጦር ደርሶ ከተከላካይነት ወደ አጥቂነት እስከተረጎመድን ድረስ ጠላትን ገትረው አቁመዋል ። ከዚያ በኋላ ግን የት እንደደረሱ ለማወቅ አልተቻለም ። ታፍነው ተወስደው ሊሆን ይችላሉ ወይም በመጀመሪያው ጥቂት ወቅት ጠላት ይበልጥ የማያልና የመግፋት ዕድል በነበረው ጊዜ ተማርከውም ሊሆን ይችላሉ ለሁሉም ሕይወታችን እስካለ ድረስ ፣ እነዚህን ታጋይ ጓዶቻችንን ሆነ ፣ ከከሃዲ ወንበዴ ሥር የሚማቅቀውን ጭቁን ወገኖቻችን በመራራው ትግላችን ነፃ እና ወግለን ። በትግላችን ድል እስከንጉናጸፍ ድረስ አይቋረጥም! ለሀገራችን አንድነት ጸንቶ ለቆየው ደንበራችን ታፋሪነት ፣ ለሰ

ፈው ሕዝብ ልዕልና የመጨረሻውን መስዋዕትነት እንከፍላለን!» በማለት ንግግርን አቆመ ።

የኪነት ቡድኑ ወዲያው ተሰብስቦ የድል መዝሙርና ሞራል የሚተሰትሱ ጨዋታዎችን ሲጀምር ሠራዊቱና አርቲስቱ ተደበላልቆ ይጨፍር ጀመር ። መዚቃው በአካባቢው ካለው ተራራና ሽለቆ ውስጥ እያስተጋባ ሲሰማ የተፈጠረው ደስታ ወደ ሽቅብ እንደሚወረወረው የሠራዊቱ ኬፒ መሬቱን ለቅቆ የሚበር ነበር የሚመስለው ። እኔ ግን በዚህ ሁሉ ፈንጠዝያ መሀል የመስተዋት መጥፋት እየከነከነኝ ደስታዬ በኃዘን ተለውሶ ነበር ።

የዚያን ምሽትም ወደ ቃኝው ጦር ሠፈር አልተመለስንም ። እዳር ከዚያው ሆነ ። ብተኛም እንቅልፍ ሊወሰደኝ እንደማይችል ተገንዝቤ ዘብ እንዳድር ስደለደል በጣም ደስ አለኝ ። ተራሩ በሁለተኛው ዙር ከ6 ሰዓት በኋላ ስለነበር ቀደም ብዬ ለማረፍ ከፍራሽ ላይ ብጋደም ምንም ሽልብ ሊያደርገኝ አልቻለም ። መስተዋት ከዓይኑ ሕሊናዬ በፍጹም አልጠፋችም ። ገና ስንነሳ ልጄን አስታውሳ በገጸ ላይ ያረፈው ምስል እየታወሰኝ መንፈሴን እረፍት አሳጣው ። ተራሩ ደርሶ በጨለማ ወጥቼ ቦታዬን ስይዝ እንባ እየተናነቀኝ ተቸገርኩ ። ማንም የሚመለከተኝ ስለሌለ ባነባውስ ብዬ ልለቅቀው ስል ደግሞ በእንባ ተዘናግቼ ጥበቃዬን ላላላ!—በማለት ስሜቱን በመዋጥ ትኩረቴን ጥበቃው ላይ ለማድረግ?

እንዳይነጋ የለም ሌሊቱ ተገባድዶ ፈክተው የነበሩት እምአእላፍ ከዋክብት እየደበዘዙ ብልጭ ጭልም ሲሉ የነጋት ኮከብ ብቻ ዋን ትቁለጨለጭ ጀመር ። ከነጋቱ ጋር አጥንት ሰርስሮ የሚገባ ውርጭ መጥቶ በካፖርቲ ውስጥ ዘልቆ ያንቀጠቅጠኝ ጀመር ። እንዲሞቀኝ በማለት ዘወር ዘወር ስል እንቅስቃሴዬ ሂሳማ ይጠራ ይሆናል ብዬ አንድ የግራር ዛፍ ተጠግቼ ቆምሁ ። አእዋፋት ተንጫጫ ፣ የምሥራቅ እድማ ስም የመዓልቱን ንግሥት ለመቀበል ቀይ ስጋጃ ለብሶ ይጠባበቅ ጀመር ። እኔም የመጀመሪያዋ ጦራ ስትፈነጥቅ እንዳታመልጠኝ ወደ አድማሱ አትኩሬ ሳለ ከወደታች ሽለቆ ውስጥ አንድ ነገር ውልብ ያለ መሰለኝና መሣሪያዬን ደግኜ ጥንቃቄ አደረግሁ ። በዚያው አካባቢ የቁጥቋጦ ቅርንጫፎች ሲወዛወዙ ተመለከትኩ ። ግን ከቀየው በቀር ምንም ነገር አልታይህ አለኝ ። ‘አይ ፣ ምንም አይደል ፣ ከዓይኔ ይሆናል’ ብዬ ልዝናና ስል አሁንም ቁጥቋጦ ለቁጥቋጦ የሚንቀሳቀስ ነገር ያየሁ መሰለኝ ። ‘ይህ ነገር አላማረም’ አልኩና ከበታቼ አንድ የጥይት ከለላ ሊሆን ከሚችል ቋጥኝ ሥር ዘልቼ ወርጄ በአሻቅብ እያሾለቅሁ እጠባበቅ ጀመር ። ለካስ ከኔ ጋር የተመደበው ዘብ እንደኔው ይኸን እንቅስቃሴ ዓይቶ ኖሮ «ቁም!» ሲል ተሰማኝ ። ወዲያው ማን እንደሆኑ ሳይታይ የሰለለ ድምፅ «እኛ ነን!» «እኛ ነን!» ሲል አፀፋውን መለሰ ።

«እኮ ግን» አለ ጓዱ ። አግርኝ አጣርቶ የማይናገር የመደበኛው ጦር አባል ነበር ።

«እኛ ነን!» እኛ» አሁንም አፀፋው ያውሆን ።

«እለፍ ጥሩ!» ጓዱ መልሶ አዘዘ ።

«እኛ ነን!» እኛ!» በማለት መሣሪያቸውን ሽቅብ በመያዝ ሁለት የሚሊሺያ ልብስ የለበሱ ሰዎች ታዩን ።

«ቁም!» ጓዱ አዘዘና ለማስፈራራት ይሁን ለመተኮስ አቀባበለ ።

«እንዳትተኩስ! እኔ ሚሊሺያ በቀለች ነኝ ።»

«እኔም የኪነት ዘማች ወታደር መስተዋት ነኝ!» ብለው ተቀባብለው መለሱ ።

«ሚሊሺያ ፣ ኪነት ፣ ጂኒ ፣ አላውቅም! እለፍ ጥሩ!»

ይህን ጊዜ መሀል መግባት ነበረብኝ ።

«ጓድ! ተዋቸው! የኛ ሰዎች ናቸው!» ብዬ መሃላቸው ዘልቼ ገባሁ ።

«አለፍ ካልጠሩ አንታኒም ነው እሚለቅብህ!» ዞር በል! ሲል አስፈራራኝ ።

ነገር ግን የመስተዋትን ድምፅ ስለሰማሁ ጀርባዬን ሰጥቼው ወደነሱ ተራመድኩ ። መስተዋትም እየሮጠች መጥታ ተጠመጠመችብኝ ። ከመስተዋት ጋር ሰላቀቅ በቀለችም አቀፈችኝ ። መስተዋትም ሄዳ የዘብ ጓዱን ስትጨብጥ «አስኮናይን!» እኔን እየመለከተ «ኢዲሜ ላሱ ባይ ጫር ሼሽ ናባራ!» ሲል ተናገራት ። ሚሊሺያ በቀለች ደም ስትጨብጠው «አንቺ ደምሚን ማለትሽ ነው? ጢንቀቅ አልነበረሽም? ሚሊሺያ በቀለች?» አላት ።

በዚህን ጊዜ ከካምፕ አንዳንድ ነትተው የነበሩ ጓዶች ሁኔታውን ተመልክተው ኖሮ «ሆ—!» እያሉ ይፈነጥዙ ጀመር ። እነ መስተዋትም እየሮጡ ሄደው በሆታ ከሚቀበሏቸው ጓዶች ጋር ተቀላቀሉ ።

ባንድ በኩል መስተዋት ለመገኘትዋ ደስ ሲለኝ በሌላ በኩል ደግሞ እንዴት ሆና እንደጠፋች የማወቁ ጉጉት አላሳርፍህ አለኝ ። ሁለት ሰዓት ሞልቶ ተለውጧ ስሄድ የኪነት ጓዶች በሙሉ ዙሪያው ከብበዋት ስለታረካዊ ጀብዱዋ ያዳምጣሉ ።

ኋላ እንደተረዳሁት እሷና ሚሊሺያ በቀለች ዘብ ሲያድሩ የመጀመሪያውን የጠላት ማጥቃት እርምጃ የቀመሱ እነሱ ናቸው ። ወንበዴዎቹ ተኩስ ከከፈቱ በኋላ የጠላት ቃፊሮች እነ መስተዋትን ለመማረክ ወደነሱ ወገን የሚያጠቁ እየመለሱ እነ መስተዋትን የእጅ ምልክት በመስጠት እንደሚከተሏቸው ያደርጋሉ ። በእርግጥም የነሱ ጦር ባየለበት ወቅት እነመስተዋት ማፈግፈግ የማይመቻቸው ስለነበር ቃፊሮቹን ተከትለው ወደፊት ይገፋሉ ። በኋላ ነው ሚሊሺያ በቀለች ነገሩን ትጠራጠርና መስተዋትን የምታቆማት ።

«እነዚህ ሰዎች እኮ የኛ ሰዎች ላይሆኑ ይችላሉ» ትላታለች ።

«እንዴት?»

«የወንበዴዎቹ ታከቲክ የኛን መለዩ በመልበስ ማወናበድ ነው ።»

በዚህን ጊዜ ሁለቱም ሴት ዘማቾች ይቆማሉ ። ወንበዴዎቹም ተነቃብን ብለው ዘረው ይተኩሱባቸዋል ። በቀለችና መስተዋትም በሚገባ እየተከላከሉ ወደማያውቁት አቅጣጫ ይነጉዳሉ ። መስተዋትና በቀለች በወንበዴዎቹ ደጀን ጦርና በኢትዮጵያውያን ጦር መሀከል «አምቦቲቶ» እንዳይሆኑ አቅጣጫቸውን ለውጠው እየተሹልከሉት ይጠፋሉ ። ብዙ ከመራራቃቸው የተነሳ ጦርነቱ ካበቃ በኋላ እንኳን የትኛው ወገን እንዳሸነፈ ለማወቅ አልቻሉም ነበር ።

በመጨረሻ አንድ ባሻገር ካለ ኮረብታ ላይ መጥተው ሲመለከቱ ነው በወንበዴዎቹ ቁጥጥር ሥር በነበረው ተራራ ላይ የኢትዮጵያ ሰንደቅ ዓላማና ቀዩ ባንዲራ ሲውለበለብ ሰላዩ ነው የኛ ጦር ድል ማድረጉን የተረዱት ። ያን አቅጣጫ ይዘው ሲጓዙ ይመሸባቸዋል ። በጨለማም ቢሆን ጉዞአቸውን አላቆሙም ። ኮዳቸው ውስጥ የነበረውን ውሃ ፣ ሚሊሺያ በቀለች ለሞት ሰንቃረብ እንጂ መቅመስ የለብንም በማለት ተከላክላ ጉርርዋቸውን ለማራሰ ያህል እየተጉነጩና እየተፋት መቆየታቸውን መስተዋት ስታወጋ አፋን ከፍቶ የማያዳምጥ ዘማቾች አልነበረም ።

ቁርስ እንዳደረገን የኪነት ዘማቾች ወደ አሥመራ እንደንመለስ መኪና ስለቀረበልን ባቡር መንገድ ድረስ መሣሪያችንን ይዘን እንደንሄድ ታዘዝን ። የግብረኃይሉ አሳዥ ራሳቸው መጥተው ላደረግ ነው አስተዋጽኦ ምስጋናቸውን ገልጸውልን ይህን ስትራቴጂክ ሥፍራ በቁጥጥር ሥር ለማድረግ ፣ በኪነት ባለሙያዎች

ቀስቃሽነት ዕርዳታ ጭምር መሆኑን አስረዱን ። በተለይ ጓድ መስተዋት ከጓድ ሚሊሺያ በቀለች ጋር በመሆን በንቃትና በወኔ የጠላትን የመጀመሪያ ማጥቃት እርምጃ ስለገቱ ግብረ ኃይሉ ከጉዳት ለመዳንና ድል ለመቀዳጀት በቅቷል በማለት የወደፊቱ ሥራችን እንዲቃናልን መልካም ምኞታችውን ገልጸው አሰናበቱን ።

የሚያንጉዘን መኪና አሰፋልቱ መንገድ ጥግ ይዞ ቆሞ አገኘነው ። ጓድ መስተዋት ድካም ተሰምቷት ስለነበር ከሾፊሩ ጉን እንድትቀመጥ ተደረገ ። የድምፅ ቴክኒሺያኖችንም ቁሳቁሱን ይዞ ፊት ተቀምጦ ነበር ። አንድ እኩል ሰዓት ከተጓዘን በኋላ ማይ ነፍሂ ከሚባለው ሥፍራ ልንደርስ አቅራቢያ የሆነውን ለመግለጽ ያዳግታል ። ብቻ ሕሊና የሚያስትና ጀሮ የሚያደነቁር ድምፅ ከመስማታችንና ከመኪናው ላይ ተስፈንጥረን መሬት ላይ መንከባለላችን አንድ ሆነ ። ልብ ያላቸው ጠመንጃቸውን ከያለበት ፈልገው ከለላ በመያዝ ለመታኮስ ይዘጋጁ ነበር ። ደህና መሆኔን ሳረጋግጥ መኪናውን ተመለከትኩ ። የፊት ለፊት አካሉ ሞተሩ ምንም የለም ። ገቢና ውም ግማሹ ተጉርዷል ።

እኛን ካራገፈን ቦታ ሃያ ሜትር ያህል ከመንገድ ወጥቶ ከጉኑ ተጋድሞአል ። ዝግ ብዬ ወደመኪናው ስራመድ እኛን የሚበጀን የአሥር አለቃ ኮማንዶ ሮጦ መጥቶ «ኩሼ በል! ኩሼ በል! ወንበዴዎቹ አድፍጠው ይሆናል!» ብሎኝ በደረቱ እየተሳበ ወደ መኪናው ቀድሞኝ ሄደ ። እኔም እየተጉተትሁ ተከተልኩት ። በቅድሚያ ያገኘነው ሬሳ የሾፊሩን ነበር ። በልብሱ እንጂ ማን እንደሆነ ለማወቅ

ያስቸግር ነበር ። ሙሉ የፈንጂ ኃይል እርፍበት አከላቱ ተበታትኖ ስመለከት ሳላስበው እንባ ባይኔ ሞላ ። ራቅ ብሎ የድምፅ ቴክኒሺያኑ በጣር ያቃስታል ። አሥር አለቃው በፍጥነት ሄዶ አነሳውና አስተካከሉ አጋደመው ። ከኮዳውም ውሃ መሀረቡን እያራሰ ፊቱ ይንጠፈጠፍ የነበረውን ደምና ላብ ይጠርግለት ጀመር ። እሱን ለመርዳት ጠጋ ስል ፈንጠር ብሎ የማይንቀሳቀስ ሰውነት ተጋድሞ ተመለከትኩ ። ከድንጋጤዬ ብዛት መንቀሳቀስም አቃተኝ ። የግረገውን ሳላውቀው መሬቱን በቡጢ እደበድብና በጥርሴም ሣሩን እነጭ ጀመር ። ያ ለዘመቻ ባጭር የተቆረጠው የሚያጥረው ፀጉሯ በደም ተጨማልቋል ። ለመናገር የጀመረች ይመስል ከንፈርቷ እንደተለያዩ ቀርተዋል ። የአሥር አለቃው «ምነውምን ነካህ?» ብሎ ካጽናናኝ በኋላ መስተዋትን ሄዶ እጅና እግሮቿን ሲያስተካክል ሄጄ ተዋት ብዬ እከላከለው ጀመር ። 'ምን ነካህ? ብሎ ገፍትሮኝ አፏኝ ከገጠመ በኋላ ዓይኖቿንም ሊገጥም ስል ጥርቅጦ አድርጌ እጁን ይዜ «አይታይህም እንዴ? አይታይህም እንዴ? ሰፊው ሕዝብ በዓይኖቿ ውስጥ ሲንጸባረቅ? አይታይህም? ሆ! ሲል ሲያጨበጭብላት? እኔ ይታየኛል! እኔ ይታየኛል!» ብሎ ለቀቅሁት ። ደግፎኝ ወደ አንድ ጥግ ካስቀመጠኝ በኋላ ፣ ዓይኖቿን ከድኖ መሀረቡን አውጥቶ ፊቷን ከሾፊነ በኋላ እኔን ለእንባዬ ትቶኝ የእርዳታ ተግባሩን ለማከናወን ሄደ ።

ከጥቂት ጊዜ በኋላ አንድ ሌላ መኪና ከረዳት ወታደሮች ጋር መጣ ። እኛም ቁስለኞቻችንና ሬሳዎቹን ይዘን በፀጥታ ወደ አሥመራ ተጓዝን ።